

Opiskelijavalinnan kehittäminen

- kauppätieteissä aika siirtyä yhteisvalintaan?

Ilkka Virtanen

Kauppätieteellisen alan
valtakunnallinen tapaaminen

Lappeenrannan teknillinen yliopisto

19.8.2003

Nykytila: valintakoeyhteistyö

- Pääsääntö: yhteisesti organisoitu valintakoe
 - HKKK:n rooli toteutuksessa keskeinen
 - Yhteiset valintakoetehtävät, yksiköillä omat kriteerit
 - Yksiköillä myös erillisvalintoja
- HKKK:n ja TuKKK:n osalta myös yhteisvalinta v. 2001 alkaen
 - Yhteisvalinta voimakkaasti HKKK:n intressissä, myös TuKKK:n kokemukset pääosin myönteisiä
- SHH, ÅA, JyY eivät mukana

Valintayhteistyö, jatkonäkymiä

- Nykytilanne alan, erityisesti potentiaalisten hakijoiden kannalta hajanainen
 - Kaksi yksikköä yhteisvalinnassa
 - Seitsemän yksikköä tämän lisäksi mukana valintakoe-yhteistyössä
 - Kolmella yksiköllä omat järjestelmänsä
- HKKK ja TuKKK haluavat kokemustensa perusteella jatkaa yhteisvalintaa
- HKKK haluaa (?), että sen hallinnoimassa järjestelmässä ovat jatkossa mukana vain yhteisvalintaan osallistuvat yksiköt

Valintayhteistyö, jatkonäkymiä (2)

Miten edetä olettaen, että nykytilanne ei jatku

1. Nykymalli "päivitettyinä"

- HKKK ja TuKKK yhteisvalinnassa, jokin yksikkö / jotkin yksiköt liittyvät mukaan
- Valintakoeoyhteistyöryhmä jatkaa toimintaansa (uusi vetäjä), uudet yksiköt liittyvät mukaan
- SHH, ÅA ja JyY jatkavat nykyisellään

2. Nykymallista "yhteisvalinnan suuntaan"

- HKKK ja TuKKK yhteisvalinnassa, jokin yksikkö / jotkin yksiköt liittyvät mukaan
- Ulkopuolelle jäävillä yksiköillä (lukuisia) omat järjestelmänsä

Valintayhteistyö, jatkonäkymiä (3)

3. Täysimittainen yhteisvalinta

- Nykyinen valintakoe-yhteistyöryhmä (ainakin pääosa siitä) siirtyy yhteisvalintaan liittyvät mukaan
- Joillakin yksiköillä (SHH, ÅA, JyY) omat valintajärjestelmänsä

Pohdintaa eri vaihtoehtoista

- Nykyjärjestelmään oltu (järjestelmänä) suhteellisen tyytyväisiä, paitsi
 - HKKK
 - OPM (suositus yhteisvalintoihin siirtymisestä)
 - Opiskelijat, hakijat, SEFE (mielipiteet jakaantuvat)
- Nykyjärjestelmän päättyessä realistisia vaihtoehtoja edellisistä lienevät vain 2 ja 3
 - Malli 1 polarisoisi kentän, syntyisi kaksi kilpailevaa liigaa; työläs, alaa jakava ja hajottava sekä hakijajoukkoa hämmentävä

Pohdintaa eri vaihtoehtoista, jatk.

- Vaihtoehdot 2 ja 3 itse asiassa saman mallin eri realisaatioita; alan siirtymisestä yhteisvalintaan (malli 3) voidaan puhua, kun enemmistö tai ainakin merkittävä osa yksiköistä on mukana yhteisvalinnassa
- Yhteisvalinta nostaa kaikkien yksiköiden alimpia sisäänpääsypisteitä, mutta tuo joihinkin yksiköihin ko. yksikön preferenssisijalle 2 – n asettaneita hakijoita (nykymallissakin näin tapahtuu, mutta tällöin hakijat tekevät tuon preferenssivalinnan omaehtoisesti etukäteen); onko yksikön ”hyväksyminen” hakijan kannalta ongelmallisempaa, jos lopullisen valinnan on tehnyt hakijan sijasta valintajärjestelmä?

Pohdintaa yhteisvalinnasta

- Kaksi perusratkaisua
 1. Yksiköillä yhtenäiset valintakriteerit ("tekniikan malli")
 2. Kullakin yksiköllä omat valintakriteerinsä ("biologian malli")
- Ensisijaispisteet
 - Ensisijaispisteiden suuruudella voidaan ratkaisevasti ohjata hakukäyttäytymistä
 - Ei ensisijaispisteitä, ei ohjausvaikutusta
 - Korkeat ensisijaispisteet, yhteisvalintamalli lähestyy nykyistä järjestelmää (yksikköön pääsevät ääritapauksessa vain sen ensisijalle asettaneet)
 - Ovatko ensisijaispisteet kiinteät (vallitseva käytäntö) vai yksikkökohtaisesti päätettävissä?

Pohdintaa yhteisvalinnasta, jatk.

- Hakukäyttäytymisestä
 - Nykymallissa hakijan on etukäteen ratkaistava, mihin yksikköön (tai ryhmään HKKK-TuKKK) lopulta hakee
 - Myös yhteisvalintamallissa on tärkeää pohtia yksiköiden preferenssijärjestystä, jos alalle pääsy on tärkeämpi tavoite kuin yksikkö
 - Ensisijaispisteiden merkitys
 - Todennäköisesti käyttöön tulevat uuden ylioppilaan lisäpisteet ovat käytettävissä vain kerran
 - Ensisijaispisteiden "oikea" suuntaaminen ja uuden ylioppilaan lisäpisteet yhdessä ratkaisevan tärkeät alalle pääsyssä

Lopuksi

- Kauppatieteellisellä alalla aika siirtyä yhteisvalintaan (pääsääntö, joitakin yksiköitä ulkopuolella; yksiköillä voi olla omia erillisratkaisujaan)
 - Ala näyttäytyy hakijoille ja muutoinkin ulospäin yhtenäisenä ja vahvana
 - Yksiköiden välinen kilpailu opiskelijoista hoidettav(iss)a teknisten valintaratkaisujen sijasta houkuttelevilla ja laadukkailla ohjelmilla, hyvällä student managementillä jne.